

робочих днів (за Положенням №637 було протягом п'яти робочих днів), включаючи день одержання готівки в банку [п.18, 1].

Підсумовуючи вищенаведене, можна зробити висновок, що основною вимогою дотримання касової дисципліни повинно бути адекватне нормативно-правове забезпечення. Важливо, щоб воно було прозорим, не заплутаним, з чітко визначеними вимогами, що дозволятиме уникнути застосування штрафних санкцій до підприємства та до його керівництва внаслідок недотримання установлених лімітів, а також встановлення необґрунтованих лімітів каси.

Список використаних інформаційних джерел

1. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 29.12.2017р. №148 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17/page>.

2. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 15.12.2004р. №637 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05/page>.

УДК 657.1

Легенчук С.Ф.
д.е.н., професор
завідувач кафедри обліку і аудиту
Житомирський державний технологічний університет
м. Житомир, Україна

ПРОБЛЕМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

Розвиток науки бухгалтерський облік відбувається під впливом значної кількості факторів – економічних, соціальних, екологічних, політичних, тощо. Всі вони мають враховуватись вченими з метою забезпечення відповідності облікової інформації потребам і запитам її користувачів. Аналіз існуючих підходів вчених дозволив виявити два основні напрями розвитку бухгалтерського обліку: 1) Розвиток бухгалтерського обліку в цілому; 2) Розвиток бухгалтерської звітності. На основі їх узагальнення розроблено матрицю тенденцій розвитку бухгалтерського обліку (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця тенденцій розвитку бухгалтерського обліку

<i>Тенденцій розвитку бухгалтерського обліку в цілому</i>	<i>Тенденції розвитку бухгалтерської звітності</i>	
	<i>Перспективна і прогнозна фінансова інформація</i>	<i>Нефінансова інформація</i>
Від майна – до ресурсів (від власності – до контролю чи неповного контролю)	Інформація про ресурси, що забезпечують стратегічний розвиток та генерування вартості підприємства	Інформація на основі нефінансових показників про ресурси підприємства (соціальний, клієнтський, людський, екологічний капітал)
Від концепції оцінки – до концепції прийняття рішень (від достовірності – до релевантності та ймовірності)	Перспективна і прогнозна ймовірнісна інформація для прийняття рішень	Нефінансова ймовірнісна інформація для прийняття рішень

В розробленій матриці (табл. 1) утворюються чотири квадранти, які характеризують перспективи розвитку бухгалтерської науки в умовах сьогодення. З метою забезпечення превалюючої ролі бухгалтерського обліку як основного засобу генерування інформації для прийняття рішень вчені повинні удосконалювати теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку в контексті чотирьох виділених перспектив. В іншому випадку, існуючий на сьогодні розрив між інформацією, що генерується обліковою системою підприємства, та потребами і запитами користувачів облікової інформації, може ще більше поглиблюватись.

Окрім цього, враховуючи обрання європейського вектору економічної інтеграції України у світове господарство, розвиток наукових досліджень в сфері бухгалтерського обліку в Україні також має відбуватись із врахуванням тенденцій, що на сьогодні існують в провідних країнах світу. Одним із кроків, що сприятиме наближенню вітчизняної практики наукових досліджень в сфері бухгалтерського обліку до міжнародної, є забезпечення інтеграції між дослідженнями, що присвячені вивченню внутрішньої логіки бухгалтерського обліку, та науковими дослідженнями, які стосуються впливу облікової інформації на рішення внутрішніх та зовнішніх користувачів, що обґрунтовується наступними причинами:

1) Вітчизняні дослідження в сфері бухгалтерського обліку, спрямовані на вивчення його внутрішньої логіки. В основу цієї тези покладено припущення, що на сьогодні в Україні переважна більшість наукових досліджень в сфері бухгалтерського обліку стосується процесу обробки даних та їх перетворення на облікову інформацію. Такі дослідження спрямовані на удосконалення процесу створення бухгалтерського інформаційного продукту і передбачають необхідність здійснення аналізу та подальше удосконалення внутрішньої логіки функціонування системи бухгалтерського обліку, зокрема, пошук нових інформаційних моделей бухгалтерського відображення наслідків фактів

господарського життя. Існування такої ситуації зумовлює розуміння предмету науки бухгалтерський облік в Україні в дещо звуженому вигляді, що не включає до свого складу аспекти впливу облікової інформації на суб'єктів, що приймають на її основі управлінські рішення. Таким чином, поза предметом бухгалтерського обліку залишаються комунікаційні взаємозв'язки, що виникають між виробниками інформаційного продукту та його споживачами.

2) Мейнстримом світових наукових досліджень в сфері бухгалтерського обліку стає вивчення впливу облікової системи на її зовнішнє середовище (поведінку користувачів облікової інформації) або дослідження ролі окремих облікових інформаційних моделей в процесі прийняття управлінських рішень. В сучасних умовах питання внутрішньої логіки бухгалтерського обліку поступово набувають другорядного значення, що обґрунтовується наступними причинами:

- глобалізація економічних систем, інтернаціоналізація світового господарства, що зумовили необхідність стандартизації облікової практики, призвели до того, що удосконалення облікової методології і її практична реалізація поступово стали компетенцією національних та міжнародних облікових регуляторів, а не вчених-обліковців;

- існування вільного доступу до найкращих світових напрацювань в сфері теорії і методології бухгалтерського обліку дозволило виокремити і узагальнити найбільш дієві світові облікові практики, що відповідають сучасним потребам користувачів облікової інформації;

- більшість національних облікових систем в світі, як і міжнародні бухгалтерські доктрини IAS/IFRS, GAAP US, побудовані на основі застосування багатоваріантного підходу до облікової методології, що зумовило зростання інтересу до розуміння ефекту впливу бухгалтерського вибору на процес прийняття рішень користувачами на основі облікової інформації. Це пояснюється тим, що система бухгалтерського обліку підприємства, як засіб комунікації між його керівництвом та користувачами облікової інформації, перебуває в значній залежності від здійснення бухгалтерського вибору, що є одним із ключових складових цього комунікаційного процесу. Процес здійснення бухгалтерського вибору стає одним із основних об'єктів дослідження сучасних вчених-бухгалтерів.